

Przedpłata.

na „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odosłanie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admini-
stracji: ul. św. Jana 1. 3.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata.

na „Głos Narodu“ wynosi
na prowincji: miesięcznie
kor. 2.40. W państwie nie-
mieckim kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły
12 hal.

Numer niedzielny ilustro-
wany 16 h.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Jan Strycharski w biurze inseratowem „Głosu Narodu“ przy ul. św. Jana 1. 3 (parter). Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy, od wiersza za każdy raz. — Śluby nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokolowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 188.

Kraków, Poniedziałek dnia 18 Sierpnia 1902.

Rok X.

Pr. III. 147/2/2.

C. k. Sąd krajowy, jako prasowy, na wniosek c. k. Prokuratora Państwa po myśli § 493 p. k. orzekł, że zamieszczony w Nrze 185 czasopisma „Głos Narodu“ z dnia 13 sierpnia 1902 artykuł pod tytułem: „Z dnia na dzień“ — „Prowokacje“ wraz z dwoma następnymi wyrazami napisu a zatem sam napis i ustęp od „Po przeczytaniu“ do końca zawiera znamiona występku z art. IV ustawy z 17 grudnia 1862 M. 8/63 Dzpp., że zakazuje się rozszerzania tego artykułu, zatwierdza się zarządzoną przez c. k. Prokuratorję Państwa konfiskatę pomienionego numeru, a cały nakład takowego ma być zniszczonym, albowiem w artykule tym autor przez wyszydzenie i niezgodne z prawdą przedstawianie pobudza do pogardy i nienawiści przeciw c. i k. armji, względnie poszczególnemu jej oddziałowi.

Równocześnie na wniosek c. k. Prokuratorji Państwa, stosownie do przepisu § 20 ust. pras. poleca się redakcji czasopisma „Głos Narodu“, aby uchwałą tę w najbliższym numerze czasopisma, na pierwszej stronie takowego, pod rygorem skutków z § 21 ust. pras. bezpłatnie zamieściła. C. k. Sąd krajowy jako prasowy. Kraków dnia 14 sierpnia 1902.

Morelowski.

Szwajcaria nie ufa Austrii.

(Mm.) Przed paru tygodniami nadbiegła do wiedeńskiego ministerjum spraw zagranicznych wieść dziwna: Szwajcaria rozpoczęła fortyfikować granicę wschodnią, od strony Austrii. Ministerjum na wiedeńskim Ballhausplatzu wysłało do Berna zapytanie uprzejme, co mają znaczyć owe roboty fortyfikacyjne. Rada związkowa szwajcarska wyjaśniła, że są to zwyczajne ćwiczenia inżynierji wojskowej. I ministerjum austro-węgierskie spraw zagranicznych musiało poprzestać na wyjaśnieniu powyższem Rady związkowej.

Szwajcaria ma prawo za sobą, dbając o zabezpieczenie swej niepodległości. Dzięki nowej etyce politycznej, ufundowanej przez Bismarcka, od lat trzydziestu przekonano się, że traktaty międzynarodowe mają tylko wtedy wartość, jeżeli broni ich możliwie największa ilość armat i bagnetów. Dlatego też rząd szwajcarski od lat z górą dwudziestu pracuje nad zabezpieczeniem granic.

Od strony Włoch i Francji bronią terytorjum szwajcarskiego łańcuchy potężnych obwarowań górskich, miny podziemne w wąwozach i pod drogami, wykutymi w skałach, miny, których wybuch natychmiast uniemożliwi napadającym wojskom dalsze posuwanie się w głąb rzeczypospolitej.

Coraz to gwałtowniej i bezwstydniej występujący na jaw apetyt wszechniemiecki ostrzy sobie zęby również i na Szwajcarię. Dzisiaj jest to niby tylko prowincja ducha i cywilizacji niemieckiej; jutro gotów się pokusić malborczyk, by zmienić wolną rzeczpospolitą w prowincję Rzeczy, czy Prus. Takie projekty widnieją w dziennikach, broszurach i dziełach naukowych niemieckich. Na fantastycznych mapach, wyobrażających kartę polityczną Europy, za wiek, a nawet za pół wieku Szwajcaria widnieje stale jako cząstka „wielkiej ojczyzny niemieckiej“. Gdy się zsumuje razem takie fakty, łatwo zrozumieć oburzenie, wywołane w Szwajcarii, oraz przyspieszenie, już dawniej w Bernie opracowanego planu fortyfikacyjnego, na granicach Austrii i Niemiec.

Dziennik wiedeński „Die Reichswehr“ twierdzi, że cała sieć owych fortów granicznych będzie miała za ostateczną podstawę obóz oszańcony w Zurychu. Lecz ten obóz, logicznie wnioskując, posłuży Szwajcarii za puklerz przeciwko Niemcom, poczyna będzie go można połączyć z fortami, podchodzącymi aż po Bazyleję.

Ta obawa przed Niemcami, którzy ciągle mó-

wią o pokoju i przed Austrią, którą Niemcy mogą wciągnąć w jakąś awanturę, jest wybitnym znamieniem dzisiejszego położenia politycznego w Europie. Mówi się o cywilizacji i o wzniosłych idejach humanitarnych, z karabinem w rękę i z ładownicą, napęczniałą od ostrych nabojęw!

Cicho wszędzie, głucho wszędzie!

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Jeszcze nigdy o którejkolwiek z spraw politycznych wielkiej wagi, jak ugoda austro-węgierska, nie przedarło się tak mało do wiadomości publicznej! Właściwie nie przedarł się ani jeden promyk. W piątek, a więc już po bytności Koerbera w Ratoń, a więc w chwili, gdy i Koerber i Szell znajdowali się już w Ischlu, dzienniki nawet najbardziej rządowe, nawet te, które stale się obwołują najlepiej poinformowanymi, nie wiedziały nic a nic o stanie rokowań, o warunkach, na jakich ugoda dojdzie do skutku.

I to nietylko w Budapeszcie, lecz również w Wiedniu. Koloman Szell od początku rokowań milczał. Nawet najlepsi przyjaciele nie mogli go wyciągnąć na słówko niebaczne, co tem dziwniejsza, że Szell należy do najgadatliwszych ludzi na świecie. Czegóż jednak nie poświęca się na ołtarzu polityki!

Umilkł nagle także i dr Koerber, który w maju, w czerwcu, w lipcu wszystkie najtajniejsze fazy rokowań ugodowych bezwzględnie przed publicznością, niby przeczka, susząca w słońcu dyskretne części bielizny damskiej. Od trzech tygodni jednak i dr Koerber zmienił taktkę. Milczy — z wyższego rozkazu. Taki warunek postawił Szell, jako cenę przebaczenia uraz, żywnionych do dra Koerbera.

A więc na punkcie ugody głucho wszędzie, cicho wszędzie... Był koniec dla ludów austriackich nie brzmiał tak, jak złośliwa trawestacja Ludwika Osiańskiego: „Głupio było, głupiej będzie!“

Rewolucja żydowska w Nowym Jorku.

W dali od wielkich tłumnych „avenues“, imponujących bogactwem i szalonym ruchem, istnieje w Nowym Jorku dzielnica zamieszkała przez ubogich żydów. Popularnie nazywają ją w mieście „Ghettem“. O brudzie, jaki tam panuje, trudno z opisu powziąć wyobrażenie. Na niewielkiej stosunkowo przestrzeni tłoczą się całe tysiączne tłumy najbiedniejszego proletariatu żydowskiego, gnieżdżą się po kilka rodzin w jednej izbie, w nędzy i w brudzie. Są to wychodźcy europejscy, nawiasem mówiąc przeważnie z Polski i z Litwy, którzy za ocean zawiodła żądza szybkiego zubożenia się. Niejednemu się to udaje; ale ogół cały „Ghetta“ żyje w gorszym może niż w Europie niedostatku.

W dzielnicy tej, która ze względu na swój egzotyczny, wschodni charakter, jest jakby miastem w mieście, zażywał wielkiej czci „cudowny“ rabin Józef. Był on z pochodzenia polskim żydem z Wilna, w Ameryce zasłynął, jako święty.

W pierwszych dniach sierpnia ów rabin, popularny między żydostwem całej Ameryki, rabin Józef, umarł. Na pogrzeb jego zbrali się wszyscy żydzi nowojorscy. Ghetto przybrało świąteczny wygląd. Wszystkie sklepy pozamykano, całą dzielnicę, gdzie zwykle od rana do wieczora panował hałas nieopisany, zaległo milczenie, ulice zaroily się nieprzebrany tłumem.

Około południa ruszył pogrzeb; brało w nim udział kilkanaście tysięcy ludzi. Kiedy kondukt opuścił dzielnicę żydowską i wyszedł na zamieszkałe przez chrześcijan ulice miasta, przyszło do małej rewolucji ulicznej.

Dla Amerykanów pochod ten był niezwykle widowiskiem, do jakiego nie przywykli. I zdarzyło się, że kilku wyrostków, wyglądających z okien wielkiej fabryki bawełny, około której pogrzeb przechodził, zaczęło sobie stroić z żydów żarty. Żydów rozdrażniło to i w tej chwili przybrali wobec przechodniów wyzywającą postawę. Jeden z nich zepchnął wreszcie z chodnika dziecko jakiegoś robotnika. Robotnik ujął się za synem i pchnął żyda. To drobne zdarzenie stało się jakby iskrą, powodującą wybuch. Cały sfanatyzowany tłum żydów rzucił się na przechodniów, a część zawróciła i zaczęła szturmować fabrykę bawełny. Rozjuszeni żydzi zapelnili w jednej chwili schody, korytarze i sale fabryczne i poczęli niszczyć maszyny. Wszczął się straszny tumult.

Amerykanie energicznie jednak wzięli się do obrony. W fabryce otworzono natychmiast krany pożarne i poczęto odpierać atak żydów potężnymi strugami wody. Jednocześnie zawezwano policję.

Żydzi nie ustąpili od razu. Dopiero kiedy oddział policjantów, złożony z kilkudziesięciu ludzi wpadł między tłum i pałkami zaczął czynić porządek, ostygł wojowniczy zapał synów Izraela. Opierali się jeszcze chwil kilka, aż wreszcie cała masa cofnęła się przed naporem policji. Część jej rozpięchła się po przyległych ulicach, część podążyła za pogrzebem, który już spokojnie na cmentarz doszedł.

Ta „rewolucja żydowska“, zakończona na szczęście bez przelewu krwi, wywołała wielkie wrażenie w mieście i oburzenie na prowokowanie ludności chrześcijańskiej przez żydów. Stokroć większe jednak wrzenie zapanowało w dzielnicy żydowskiej, gdzie zajście to rozbudziło całą długo tajoną nienawiść do Chrześcijan. I wrzenie to trwa do dzisiejszego dnia.

Tajemnicze zbrodnie w Petersburgu.

Donosiliśmy w telegramach o niezwykle dwóch zbrodniach, jakie miały miejsce w Petersburgu. Zbrodnie te tak wstrząsnęły całą stolicą rosyjską, że do dziś dnia miasto nie przestaje się żywo interesować tą nadzwyczajnością bądź co bądź w dziejach kryminalnych. Przypominamy więc szczegóły zbrodni, uzupełniając je najświeższymi uzupełnieniami. W dzielnicy Pieski pod numerem 37, mieszkały z gospodynią dwie kobiety: Mertemjanowa lat 23 i Niekludowa lat 24. M. powróciła do domu wieczorem ze swoim przyjacielem, a później powróciła i N. również z przyjacielem. O godzinie 5 rano gospodyni Kirina weszła do pokoju i z przerażeniem spostrzegła, że obie kobiety leżą w kałuży krwi bez życia. Jedna miała przetrziętą szyję, a druga rozpruty brzuch. Mężczyźni znikli. W pokoju znaleziono tużurek i bieliznę mężczyzny zbroczoną krwią, a zbrodniarz ulotnił się w palcie męża gospodyni. Policjant stojący w pobliżu domu zeznał, że widział o godzinie 5 rano mężczyznę, który wyszedłszy z domu, wsiadł do doróżki i odjechał. Odszukany doróżkarz objaśnił, że ów pasażer wysiadł na placu Kozackim i poszedł w kierunku mostu. Kiedy wyszedł z domu drugi mężczyzna, niewiadomo.

Na drugi dzień ujawniona została druga zbrodnia. W miejscowości letniczej pod Petersburgiem, Pigowo, dwóch eleganckich młodych ludzi wynajęło lokal. Ponieważ od dwóch dni lokatorzy nie zjawiali się, służba weszła do pokoju i przy bliższych oględzinach znalazła w szafie zwłoki jakiejś młodej kobiety, która w straszliwy sposób została zamordowana. Letnicy się już więcej nie pokazali. Dotychczas pomimo energicznych poszukiwań na ślad sprawców obu zbrodni nie natrafiono, a jest podejrzenie, że mordy te spełnili jedni i ciż sami młodzieńcy.

W pierwszych dniach po wykryciu zbrodni Petersburg pozostawał pod wrażeniem pojawienia się następców krwiożerczego Kuby-rozpruwacza — i bądź co bądź nie przeszła jeszcze obawa, że dziś, jutro, za kilka dni telegramy doniosą światu o nowej strasznej zbrodni.

Jak widać z opisu obu faktów zbrodniczych, złoczyńcy popełniają czyny na tle warunków erotycznych.

By ulżyć niedoli!

W sprawie szpitala Bonifratrów otrzymujemy następujące pismo:

„Po trzecholetniej prawie przerwie w budowie szpitala jubileuszowego Bonifratrów w Krakowie, rozpoczęliśmy w tych dniach z pomocą Bożą dalsze roboty.

Środków starczy nam na czas bardzo krótki, lecz czekać dłużej było niemożliwym, bo i wzniesione mury niszczeją, i bezrobociu tegorocznemu chcieliśmy, choć w drobnej części pomóc.

Obecnie od ofiarności publicznej zależy, by robót nie wstrzymywać i w roku przyszłym oddać szpital do publicznego użytku. Każdy dający niech pamięta, że tu chodzi o bliźniego, dla którego po największej części jedynym środkiem utrzymania siebie i rodziny jest zdrowie. Niech raczą więc pospieszyć z ofiarą, ci z życzliwych nam, którzy obiecali dopomóc w tem dziele. Zwracamy też uwagę ludzi, mających środki, a chcących upamiętnić bądź swoje imię, bądź kogós z rodziny, że najgodniejszym uczczeniem pamięci na wieczne czasy jest ufundowanie jednego łóżka w szpitalu. Około tysiąca chorych, wyleczonych corocznie, z najbiedniejszej przeważnie klasy mieszkańców kraju, jest wymownym dowodem naszej działalności. Wdzięczności nie wymagamy żadnej, lecz mamy prawo prosić o pomoc tam, gdzie o skarb najwyższy człowieka — o życie idzie! Prosimy zatem o najskromniejsze lecz najlichniesze datki. Jednocześnie zawiadamiamy, że niżej wymienieni ofiarodawcy złożyli fundusz na łóżka pamiątkowe w budującym się szpitalu, mianowicie: ś. p. Pauli Żegota 1 łóżko. Srokosz Kasper 2. Feliks Bojanowski 2. Ludwika Bojanowska 1. Teofila Znamięcka 2. Hr. Andrzej Potocki 1. Ś. p. Zofia Wołodkiewiczowa 3 łóżka imienia męża i syna swego. Kon-

Sylwerjusz Kondratowicz.

TANIEC LICHWY

POWIEŚĆ

na tle stosunków współczesnych.

24

(Ciąg dalszy).

— W każdym razie ten Liebkind znalazł się bardzo przyzwoicie, nigdy bym się tego po nim nie spodziewał — mówi dalej Władysław, zachwycony w duchu tą hojnością kredytową bogatego żyda i przejęty mimowolnym uszanowaniem dla łatwości, z jaką mógł on szafować kredytem.

— Ha! zobaczymy, zobaczymy... dotąd były tylko piękne słowa; o ile rzeczywistość będzie do nich podobną, wtedy może nam się i uda powiększyć nasze skromne dochody.

— Udać się musi! — zawołał Władysław z zapałem — przecież nie nie ryzykujemy kładąc kapitał w nową kamienicę, które będzie miała większą znacznie wartość... Idzie tylko o to, żeby budowli dopilnować, kupić tanio cegłę i inne materiały...

— Otóż to właśnie!.., w tem możesz być bardzo pomocnym, obcemu bowiem niezawsze zaufać można.

— Może ojciec liczyć na mnie... uczynię wszystko, co będzie potrzeba; żądny bowiem jestem działalności i pracy — odpowiedział Władysław gorąco, z mocnym przeświadczeniem, że tej działalności pragnął już oddawna.

Wierzył w to tembardziej, że uśmiechała się mu istotnie pewnego rodzaju samodzielność pracy, podobna do tej, jaką mieli współtowarzysze jego zabaw i rozrywek, synowie bogatych przemysłowców. I on przecież będzie pracował u siebie wspólnie z ojcem, a nawet zupełnie postara się go zastąpić.

Zahorski dostrzegł ten zapal i ucieszył się: — Takim cię lubię! — po chwili zaś dodał: — trzeba, żebyś pojechał do Rudowskiego o tę cegłę.

— Niech ojciec będzie spokojny, mówiłem już z nim, dał mi słowo, że poczyni wszelkie możliwe ustępstwa.

Mówili jeszcze w drodze o innych niezbędnych zarządzeniach i rozstrząsali szczegółowo

stanty Wołodkiewicz 1. Jałbrzykowski Zygmunt 2“.

Ze swej strony gorąco popieramy próby komitetu.

ZE ŚWIATA.

Miłość przed sądem. — Arcydzieła sztuki zegarmistrzowskiej. — Lodowce na oceanie. — Pałac cesarza chińskiego. — Potwór w Kongo. — Ilu z miliona ludzi dożyje 100 lat?

Miłość przed sądem. W Wiedniu rozpatrywał sąd przed kilku dniami bardzo oryginalną sprawę: Jako oskarżycielka występowała młoda, z dobrego domu panna, Paulina P., oskarżonym zaś był urzędnik kasy oszczędności, A. Rzeczą całą polegała na tem, że oskarżony od dłuższego czasu prześladował pannę swoją miłością i zarzucał ją jej objawami i dowodami, nie zrażając się niczem i nie dając się niczem odstręczyć. Panna wyjechała, lecz zakochany nawet z oddali nie przestał ją niepokoić, przysyłał ustawicznie karty z widokami, kwiaty, wiersze miłosne i nuty. W dzień imienin n. p. nadesłał aż 33 karty z widokami, w których wynurzał znowu swoją cześć i miłość. Owe karty stanowiły „corpus delicti“ dla sprawy. Oskarżony na rozprawę nie stanął, lecz nadesłał pismo, w którym oświadcza, że nigdy panny ani słowem, ani wzrokiem nie obraził, lecz uważał ją za swój najdroższy ideał. Teraz, gdy się przekonał, że miłość jego jest wzgardzona, przyrzeka pogrzebać ją w sercu na wieki i milczeć. Sędzia postanowił zbadać stan umysłowy oskarżonego, mając wątpliwość, czy jest to człowiek normalny.

Arcydzieła sztuki zegarmistrzowskiej dokonał zegarmistrz z La Chaud-de-Fonds, Henryk Dubois-Honriet. Jest to damski zegarek remontoir, w całości z kości słoniowej zrobiony. Prócz kamieni i włosa, zresztą wszystkie części składowe zegarka są z kości słoniowej. Materiału do fabrykacji dostarczyły zegarmistrzowi zużyte kule bilardowe.

Lodowce na oceanie. Wielki parowiec duński Arkanzas, przybył przed kilku dniami z Nowego Jorku do Christjanji, przywiózł wiadomość o niebywałych chłodach, panujących obecnie na oceanie. Przyczyną ich jest mnóstwo gór lodowych, włóczących się po oceanie. Rybacy norwescy, wróciwszy z Irlandji, opowiadają,

wszelkie sprawy, dotyczące zamierzonego przedsiębiorstwa, czem tak się zajęli i ożywili, że nie spostrzegli jak dorożka stanęła przed domem.

Czekała na nich pani Zahorska z niepokojem serca, gdy jednakże ujrzała ich w najlepszej harmonji i bardzo ożywionych, domyśliła się, że wszystko poszło dobrze.

Gdy zaś dowiedziała się jeszcze o wyjątkowo dogodnych warunkach kupna i o ułatwieniu kredytu, złożyła ręce i westchnęła pobożnie:

— Chwała Panu Bogu!

— Bóg też nam pomoże! — dodał Zahorski pełen otuchy.

V.

Formalności prawne zostały szybko załatwione u rejenta i w hypotece.

Zachowanie się Liebkinda było do samego końca bez zarzutu.

Utrzymał się on na wysokości zadania, gdyż nie tylko, że wypełnił to, do czego słownie się zobowiązał, lecz nadto zgodził się chętnie na delikatną propozycję Sieradza, żeby kaucja hypoteczna wystawioną była na jego imię, a zarazem zobowiązał się, że do wysokości tej sumy otwiera Zahorskiemu kredyt na każde żądanie.

Zahorski więc miał ręce rozwiązane: posiadał już plac do budowy, posiadał rozporządzalny w każdej chwili kapitał do 40 tysięcy rubli i jak przedtem, był właścicielem kamienicy.

Sytuacja więc finansowa polepszyła się na pozór bardzo znacznie.

Teraz chodziło tylko o to, żeby bez żadnej zwłoki rozpocząć budowę.

W tem, wielce doświadczonego i nieocenionym doradcą okazał się Sieradz.

Niedarmo przecież Liebkind wyraził się o nim poufnie, że był on jego prawą ręką we wszystkich sprawach budowlanych.

Przekonał się o tem rychło i sam Zahorski, gdyż Sieradz oddawszy się całkowicie na jego usługi, od świtu do nocy był na nogach, chodząc za interesami przedsiębiorstwa.

Wszędzie go było pełno. On wyszukiwał i godził robotników, on czynił ostateczne zakupy materiałów budowlanych, on zarekomendował stróża do pilnowania i dozorcę do robót, za jego również sprawą i pośrednictwem znalazły się kosztorysy wspaniałej kamienicy u budowniczego Wolińskiego, już zupełnie gotowe, z uwzględ-

że lody ustąpiły z brzegów wyspy dopiero w środku lipca; jednakże w wielu wielkich fjordach lód jeszcze nie tylko że leży w wielkich masach, ale stwardniał do tego stopnia, że nieprędko zapewne się rozpuści. Te wędrujące lody, które zwykle pojawiają się w połowie maja i są przyczyną owych chłódów, a czasem nawet i śniegów na Pankracego i Bonifacego, opóźniły się widocznie w tym roku i spowodowały obecne zimna i śniegi w całej Europie.

Pałac cesarza chińskiego. W Pao-tingfu rozpoczęto budowę nowego pałacu dla cesarza chińskiego. Pałac ten ma być o tyle wykończony w październiku, że cesarz ze swoim dworem będzie się tam mógł przenieść, nie życzy bowiem sobie mieszkać w Pekinie, gdzie sąsiedztwo koszar i poselstw cudzoziemskich przejmują go ciągłym strachem. Pałac zawierać ma 600 komnat.

Potwór w Kongo. Belgijski oficer, który dopiero co powrócił z Kongo, opowiada, że w nurtach rzeki Uelle kryje się potwór, rodzaj morskiego polipa, który stanowi groźne niebezpieczeństwo dla wszystkich, płynących po rzece w małych łódkach. Rzadkie to zwierzę porywa ofiary i żywi się ich mózgiem, nie zadając żadnych ran i uszkodzeń na reszcie ciała ofiar.

Istnieje obawa, czy potwór ten nie jest czemś w rodzaju słynnej bajki węża morskiego, gdyż oficer, który o nim przyniósł wiadomość, twierdzi, że polip schwytawszy człowieka w swoje lepkie i długie ramiona i obezwładniwszy wkłada mu w nozdrza jakąś długą ssawkę i w ten sposób wysysa mózg.

Dlatego to wszystkie ofiary strasznej bestji miały być znajdowane bez żadnych ran, a tylko z niepomniernie rozszerzonymi nozdrzami i bez mózgu. „wypitego“ w ten sposób przez potwora.

Naiwny oficer widocznie wyobrażał sobie, że mózg ludzki może bez względu na znajdujące się po drodze kości, ot tak sobie, swobodnie „wyciekać“ przez nos. Trzeba przyznać, że taki katar mózgowy byłby istotnie czemś jedynym w swoim rodzaju.

Ilu z miliona ludzi dożyje 100 lat? Los jednego miliona ludzi przedstawia się wedle opisu angielskiego statystyka, dra Farra, następująco: Z miliona dzieci-norodków umiera w pierwszym roku życia 150 tysięcy. Po 12 miesiącach zabiera śmierć 53 tysiące niemowląt. Do końca trzeciego roku liczba zmniejsza się o 28 tysięcy. W dalszych 10 latach wypadki śmierci nie są tak liczne aż do 13-go. do

dnieniem rozmiarów placu i jego położenia na dwa fronty. On również przyspieszał sprawę za twierdzenia planów w komisji budowlanej; słowem w każdej sferze działalności, mającej związek z przedsiębiorstwem budowlanem Sieradz był wytrawnym, biegłym, wyrocznią niemal, to też Zahorski musiał w duchu przyznać, że bez niego nie dałby sobie rady, a przynajmniej rzecz cała opóźniłaby się o parę miesięcy, co ze względu na konieczne rozpoczęcie budowy wczesną wiosną miało niezmiernie znaczenie. Zyskiwało się tym sposobem cały prawie rok i o tyleż wcześniej zyskiwało się dochody z domu.

Wprawdzie, dzięki tak nadzwyczajnemu pośpiechowi musiały się zmienić nieco obliczenia Zahorskiego, gdyż kamienica zaprojektowana przez budowniczego kosztować miała prawie dwa razy tyle aniżeli było w projekcie. Nie mogło być również mowy o ustąpieniu 2.000 łokci placu Sieradzowi, gdyż budowniczy Woliński udowodnił czarne na białem, że szkoda byłoby psuć tak pięknej posesji, której zabudowanie według planu Wolińskiego było wprost niezbędnem, gdyż podniosło jej wartość i rentowność o 50 procent.

— Ależ ja nie rozporządzam tak znaczną gotówką, tymczasem pańskie obliczenia sięgają przeszło stu tysięcy rubli.

Woliński rozśmiał się głośno.

— Ależ panie dobrodzieju!... mając taki plac, można bez grosza rozpocząć budowę, tymczasem pan dobrodziej posiada, jak sam wspominał, — czterdzieści tysięcy rozporządzalnej gotówki... Z taką sumą jabym się podjął wybudować pałac za kilka kroć...

— W jaki sposób?

— W bardzo prosty: cegłę, glinę i wapno biorę na kredyt z małą zaliczką i buduję do pierwszego piętra, poczem dostaję na to zaliczkę i buduję drugie piętro itd. aż do czwartego piętra; gdy zaś cały gmach już stanie i pokryje się dachem, godzę się z przedsiębiorczymi majstrami: ciesielskim i stolarskim i ci bez grosza zaliczki wykończą i wymuskają kamienicę jak pannę młodą, wiedząc dobrze, że posesję albo się sprzeda z dużym zyskiem, lub też dostanie się na nią pożyczkę hypoteczną.

(Ciąg dalszy nastąpi).

którego ilość wypadków śmierci wynosi niespełna 4 tysiące. Od tego czasu aż do końca 45 roku umiera około 500 tysięcy. Na końcu 60 roku pozostaje jeszcze 370 tys. osiwiałych weteranów. Rok życia 80 osiąga 37 tys. z nadwagężonem zdrowiem. Na końcu 95 roku jest jeszcze tylko 223 osobników, których liczba szybko się zmniejsza, aż w r. 108 ostatni żyjący z miliona znika, przyłączając się do armii swych poprzedników.

W święto Matki Boskiej Zielnej.

(Z bajek ludowych).

Kiedy Pan Jezus w Niebo wziął swoją Matkę, kazał aniołom wypędzić z piekła djabła, który tam straszne wyprawiał hałasy... Chociaż bowiem Królestwo wybrańców oddziela mur nader gruby, od domu potępieńców, to przecież brewerje djabelskie słycać było aż do samego tronu Pańskiego.

Dużo kłopotu mieli aniołowie, zanim się im wreszcie udało czarta za drzwi piekielne wytrącić... A stało się to właśnie w chwili, gdy inni anieli wprowadzili Królowę Niebios do kryształowego pałacu Jej Syna za siedmiu lasami białych lilijek, za siedmiu górami srebra i złota, za siedmiu rzekami mleka i miodu, za siedmiu milami wonnych ogrodów różanych...

Wypadł diabeł z bramy własnego domu, zły do wściekłości. Więc gdy za nim z piekła wyrzała — przedrzeźniając mu się — jakaś baba śmiała — wysoka, ni to tyczka w chmielu, a od bezki grubsza, poskoczył do niej czart wściekły, za nos ją porwał i w mig strącił z góry na dół — na ziemię. A potem jeszcze kamień ciężki, ogromny, cisnął w babę z całej siły, tak, że gdy ją ugodził, zrobiła się z niej i z głazu razem — jedna tylko masa wielka, od ziemi stercząca, którą ludzie przezwali „Babią górą“.

Zadowolony z tego djabeł, machnął mocno ogonem, aż postrzącał z niebieskiego gościńca mnóstwo gwiazdek, które zleciały na ziemię jasną smugą, znacząc swoją drogę daleką w przestworzach...

Od czasu onego po dziś dzień spada bardzo dużo gwiazd z nieba po nad Babią górą, co rok w noc przed świętem Wniebowzięcia.

...A diabeł, rady sobie dać nie mogąc z aniołami, którzy mu w żaden sposób nie chcieli bram z powrotem otworzyć — skoczył na ziemię między ludzi. I tutaj jął liczyć psoty płatać.

Więc przedewszystkiem powyszukiwał on gniazda skowronków i jaskółek i bez litości pastwiąc się nad młodem, zniszczył mnóstwo gniazdek. Dużo wtedy wyginęło śpiewaków Marji oraz chybłych służek Matki Boskiej.

Nie dość na tem. Pędząc przez pola i łąki, tratował djabeł z wściekłością kopytami swemi umyślnie wszystkie te kwiaty i zioła, które ludzie pobożni Pannie Marji poświęcili, lub też Ona lubiła je bardzo, żyjąc na ziemi.

Nazajutrz dopiero dowiedziała się w niebie Jasna Pani o strasznych psotach wygnańca z piekła. A zrobiło się jej bardzo przykro, gdy powiedziano Marji, iż czart głośno prawi, jako to wszystko stało się właśnie z przyczyny Królowej Niebieskiej i zaszczytu, jaki Ją spotkał przez Wniebowzięcie, a despektu, zrobionego czartu przez wypędzenie go z własnego domu...

Rzewna iza zamigotała w oku dobrej Matki, która zaraz z nieba pospieszyła na ziemię, krzywdy straszne naprawiać. Między ludzi poszła i po kolei od wioski do wioski, od chaty do chaty odwiedzała gospodarzy, którym deszcze i grady, i wichry i burze wyniszczyły plony lub inwentarz. Potem do pogorzalców chodziła...

A każdemu przyrzekała z nieba strącić gwiazdkę, w której znajdzie się wszystko a wszystko, czego komu potrzeba do wygramolenia się z biedy...

Potem ludziom wskazała, ile to drzew wicher w lesie powywracał i poradziła łaskawie, by z nich porobili krzyże i przy drogach poustawiali na pamiątkę... I poprosiła ich także, by przy gospodarstwie trzymali sobie w domu pieska i kotka... To wszystko na moją pamiątkę! — mówiła.

I co rok około tego święta diabeł gdzieś ogień zaproszy i wieś spali i w żniwach przeskodzi ulewą; i w gospodarstwie dużo szkód wyrządzi burzą i wichurą drzewa powywraca, gałęzi moc nałamie, gniazd ptasich mnóstwo wyniszczy i piekielnie swemi psoty przypomni się ludziom i Pannie Marji, która znów po tęczy z Nieba musi schodzić na ziemię, nagradzać krzywdy djabelskie.

A w sam dzień święta Wniebowzięcia — na Matkę Boską Zielną — w polu co rok dużo bławatów nagle posiwieje, jak gdyby za dotknięciem kopyt djabelskich; na łące zaś wiele dzwoneczków niebieskich uschnie naraz, ni stąd ni zowąd, jak gdyby je podcięła kosa piekielna...

I w trawie znajdziemy niejednego skowronka, o którym niewiadomo doprawdy, jak i kiedy

zginął, tak, jak o pustem gnieździe słowiczem, tu i owdzie zniszczonem w leszczyńcu, lub o jaskółczem gniazdku, zburzonem na gzymsie wieży kościelnej...

Jeno lilje na ołtarzach Marji nietknięte chyłają do Jej stóp kielichy, urągając psotom djabelskim na świecie...

Legendy o Andréem.

Kopenhagski korespondent berlińskiego „Tageblattu“ zaznacza, że od czasu do czasu wpływają wieści o domniemanym losie znakomitego szwedzkiego podróżnika do bieguna Północnego, Andréego i towarzyszy jego ekspedycji. Wszystkie zaś te wieści dochodzą po większej części do rezultatu, że szwedzki badacz zamordowany został przez Eskimosów. Amerykańskie gazety podsycają wciąż tę pogłoskę. Skandynawska prasa, która się pilnie zajmuje tą sprawą, niedawno podawała wieść z Winnipeg-Manitoba, wedle której Andrée wraz z dwoma swymi towarzyszami, Frenklem i Strindbergiem, miał zostać zamordowany przez dzikie, koczownicze plemię Eskimosów.

Amerykanie powoływali się w tej mierze na świadectwo anglikańskiego pastora, Ryszarda Fariera, do którego obwodu należy port „Churchill“, jako „ze wszech miar wiarogodnego świadka“. Pastor Farier potwierdza wieść, którą przed dwoma już laty rozprzestrzenił jego poprzednik, dr A. D. Aston; dodaje, że znalezione zostały różne instrumenty i narzędzia, będące własnością szwedzkiej ekspedycji naukowej. Wedle tych wersyj, miał Andrée, z dwoma towarzyszącymi mu Szwedami, opuścić balon o 200—300 mil angielskich na północ od portu Churchill, celem polowania. Huk broni Eskimosi uważali za krok wrogi, przeciw sobie wymierzony i rozpoczęli walkę na strzały z łuków. Rezultatem tej walki była śmierć Szwedów, których trupy następnie porabiał miano i porzucono na lodzie.

Wiadomość ta nie wydaje się tak bardzo nieprawdopodobną; nomadyjscy Eskimosi bowiem w okolicach Port Churchill, odznaczają się zawsze okrucieństwem i chrześcijańscy misjonarze nie mogli sobie z nimi dotąd dać rady.

Mimo to wielu Amerykanów, między nimi znany uczonec Walter Wellman z Waszyngtonu, stanowczo zaprzeczają pogłoskę wymordowania

Rudyard Kipling.

K I M.

22

(Ciąg dalszy).

— Hm, — rzekł jego syn z głębi szerokiej piersi. — Podслуchał jarmarcznią pogłoskę i chce ją wyzyskać.

Ojciec się rozśmiał. Bądź co bądź nie przyjechał mnie prosić o nowego konia i bogi wiedzą ile rupij.

— Czy pułk twego brata otrzymał też rozkazy?

— Nie wiem. Wziąłem urlop i pojechałem szybko do ciebie, kiedy —

— Kiedy oni zabiegli ci drogę żebrząc. O! wszyscyście wy marnotrawcy i oszuści! Ale ty nie jechałeś jeszcze nigdy do ataku. Dobry koń tam potrzebny rzeczywiście. Dobry towarzysz i dobry panny także do marszu. Zobaczymy, zobaczymy.

Począł czyścić kulę u siodła.

— Nie tu miejsce robić przygotowania, ojczu. Jedźmy do twego domu.

— Zapłać więc temu chłopcu; zresztą nie mam przy sobie ani pensa, a on przyniósł pomysły nowe. Hej! Przyjacielu całego świata wojna za pasem, jak powiadasz?

— Tak, o ile wiem, będzie wojna — odparł Kim spokojnie.

— He? — rzekł lama, przebiegając palcami paciorki różańca, cały zeszywniały od podróży.

— Mój mistrz nie niepokoi gwiazd dla zysku. Przynieśliśmy nowiny, sam poświadczy; przynieśliśmy nowiny, a teraz idziemy. — Kim oparł zgietą rękę o siedzenie.

Syn zaświecił srebrną monetą pod słońce, mrucząc coś o żebrakach i kuglarzach. Były to cztery anna w jednej sztuce i miały im zapewnić pożywienie na kilka dni. Lama spostrzegłszy blask metalu wyszeptał błogosławieństwo.

— Idź swoją drogą, przyjacielu całego świata — zapiszczał stary żołnierz, okrążając splekany pagórek. — Po raz pierwszy w moim życiu spotkałem prawdziwego proroka, który nie był w wojsku.

Ojciec i syn zatoczyli krąg razem; stary siedział równie prosto, jak młody.

Pendzabski policjant w żółtych, lnianych spodniach wałęsał się po drodze. Widział, jak moneta przechodziła z rąk do rąk.

— Stój! — krzyknął dobitną angielszczyzną. — Czy nie wiecie, że ci, co wchodzą na gościniec z tamtej bocznej drogi płacą „takkus“ po dwie anna od głowy, co czyni razem cztery. Taki jest rozkaz Sirkara, a pieniądze idą na sadzenie drzew i upiększanie dróg.

— I napełnianie brzuchów policji — rzekł Kim oglądając się za bronią. — Zastanów się przez chwilę, człowieku o zmurszałej głowie. Czy myślisz, że przychodzimy z najbliższego stawu, jak żaba, twoja teściowa. A czy słyszałeś kiedy, jak się twój brat nazywa?

— Czemże on był? Zostaw tego chłopca w spokoju — krzyknął rozweselony ogromnie starszy policjant, zasiadając na werandzie, aby wypalić fajkę.

— Wziął etykietę z butelki od „belaitce-pani“ (woda sodowa) i przytwierdziwszy ją do mostu, pobierał przez miesiąc taksy od przechodniów, mówiąc, że taki jest rozkaz Sirkara. Aż wreszcie przyszedł Anglik i rozbił mu głowę. Ach, braciszku, ja jestem miejski ptaszek, nie wiejski.

Zawstydzony policjant zawrócił, a Kim wymyślał za nim na całą długość drogi.

— Czy istniał kiedy na świecie taki uczeń, jak ja? — zawołał wesoło do lamy. — Cały świat zbierałby twoje kości na dziesięć mil od Sahary, gdybym ja nie był strzegł ciebie.

— Rozważam czasem w moim umyśle, czy ty jesteś dobrym duchem, czy też raczej złośliwym chochlikiem — rzekł lama uśmiechając się ocieźrale.

— Jestem twój „chela“.

Kim powrócił na dawne miejsce, tym nie dającym się opisać chodem, który jest obliczony na długie przestrzenie, chodem wszystkich obywateli.

— Teraz idźmy dalej — zamruczał lama — i szli przy klekocie jego różańca, robiąc milę po mili w milczeniu. Lama, jak zwykle, pograżył się w głębokim zamysleniu, ale bystre oczy Kima były otwarte szeroko. Ta szeroka, wesoła rzeka życia — myślał — jest o wiele ciekawsza od ludnych i zatłoczonych ulic Lahory. Tu natrafiało się co krok na nowych ludzi i nowe widoki — na kasty, które znał i kasty, które całkowicie przekraczały granice jego wiadomości.

Spotkali gromadę długowłosych, ostro wonięjących Sausi, z koszami pełnymi jaszczurek i innej nieczystej strawy na plecach, z chudymi psami wędzącymi za ich śladem. Ci ludzie zajmowali własny brzeg drogi przesuwając się chyłkiem w zwawym pół-biegu; wszystkie inne kasty ustępowały im dużo miejsca, bo zetknięcie się z Sausi jest wielką plamą. Za nimi, krocząc szeroko i sztywnie po wyrazistych cieniach, ciągle jeszcze pamiętny na kajdany, przesunął się człowiek świeżo wypuszczony z więzienia; jego pełny brzuch i świecące policzki były dowodem, że rząd karmi swoich więźniów lepiej, niż najuczciwszy człowiek karmi się potrafi. Kim znał dobrze ten chód i naśladował go szerokim gestem, ilekroć tacy ludzie przechodzili. Dalej szedł z tyłu Akali, fanatyk Sikliski o dzikich oczach i włosach, w błękitno upstrzonym odzieniu swego wyznania, z błyszczącymi kółkami polerowanej stali na wysokim, błękitnym turbanie; wracał po odwiedzeniu jednego z niezależnych państw Sikliskich, gdzie opiewał dawną chwałę Khalsy wychowanym w kolegium książętkom w wysokich butach i plecionych z białych sznurów spodniach. Kim uważał, aby nie rozgniewać tego człowieka; bo Akali mają usposobienie gwałtowne i łatwo chwytają za broń.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Jedwabie Henneberga

czarne, białe i kolorowe od 60 ct. do 14 złr. 65 ct. za metr — gładkie, w paski, w kratki wzorowane, adamaszkowe i t. d. (Ca 240 różnych gatunków i 2000 różnych kolorów, deseni i t. d.)
 Suknie ślubne od 65 ct. do złr. 14'65 Fulardy druk od 60 ct. do złr. 3'65
 Adamaszowe mater. 65 ct. do złr. 14'65 Balowe od 60 ct. do złr. 14'55
 Jedwabny batyst na suknie od złr. 8'65 do 42'75 Grenadin od 80 ct. do złr. 7'65
 Za metr z opłatą cła i porta do domu. Wzory odwrotnie — porto do Szwajcarii podwójnie.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant, Zürich.

szwedzkiej ekspedycji w okolicy zatoki Hudson. Wedle obliczeń hypotetycznych tegoż, André musiał czwartego lub piątego dnia podróży napowietrznej zatonać w morzu Barento, między Spitzbergiem a krajem Franciszka Józefa. Dowiedziono w każdym razie jest, że balon skierował się ku wschodowi, prawdopodobnie zaś, że nie mógł długo utrzymać się na wysokości; należy tu wziąć pod uwagę silne zimno, opad śniegów etc. Wylądowanie natomiast u zatoki Hudson wymagałoby zachodniego kierunku podróży balonu.

Wedle przypuszczeń amerykańskiego uczonego, nigdy już świat nie posłyszycie o André, aczkolwiek niewykluczone jest, że kiedyś, po latach silny prąd wód między Spitzbergiem a Grenlandją przyniesie nam wieść jaką, wyjaśniającą tę ciemną kartę w martyrologii uczonych. Tak, czy owak, wersję o zamordowaniu Andrégo przez Eskimosów, lub przypuszczenie, że dotąd wśród nich żyje, należy odrzucić stanowczo. — Ale co znaczą owe przechowywane w Port-Churchill instrumenta?...

KRONIKA.

Kalendarzyk kościelny. Dziś poniedziałek Agafita i Firmina biskupa męczenników.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 4 minut 32, zachód przypada o godz. 6 minut 56, długość dnia godzin 14 minut 24.

Kupujcie tylko u **Chrześcijań!**

Z dnia na dzień.

Przełęcz Kazimierza Tetmajera.

Jest stary obyczaj górski, stare prawo nieomal międzynarodowe, że kto pierwszy w górach na szczyt jaki wejdzie, lub pierwszy do nieznannej przełęczy dotrze, pierwszy niebezpieczne urwisko ominie, ten ma prawo to urwisko, przełęcz, szczyt nazwać — i odtąd jego nazwą tylko je mianować wolno. W myśl tego prawa jedna z tatrzańskich przełęczy uzyskała w tych dniach nazwę „przełęcz Kazimierza Tetmajera. Tygodnik zakopiański „Gewont“ tak o genezie owego chrztu donosi: „W olbrzymiej grani króla Tatr, Gierlachu, pomiędzy jego najwyższym szczytem (2663 m.), a bliżej ku Dolinie Białej Wody wysuniętym północnym wierzchołkiem, (Samuel Roth Sp. 2630 m.), leży, głęboko w grań wrzynająca się, przełęcz, z której zarówno w dolinę Batyżowiecką, jak i dolinę Wielką, biegną straszliwie spadziste, zaśnieżone zbocza. Pierwszym, który stanął na owej dzikiej szczytce, był p. Janusz Chmielowski, z przewodnikiem Jędrzejem Wałą (synem) dnia 24 sierpnia 1895 r. Z głównego szczytu Gierlachu (szukając przejścia na dolinę Kacza) dotarł p. Chmielowski granią północną, dotąd za zupełnie niedostępną uważaną, na ową przełęcz, a z niej zupełnie nową drogą zeszedł wprost do doliny Batyżowieckiej (patrz dra Augusta Otto 4-te wydanie Przewodnika po Tatrach). Na tę samą przełęcz wyszedł z doliny Wielkiej słynny alpinista dr Darmstaedter z Berlina, wraz z tyrolskim przewodnikiem Hansem Stabelerem, dnia 23 lipca 1899 r., a stąd drogą wskazaną przez p. Chmielowskiego — na szczyt Gierlachu.

Dowiadujemy się obecnie, iż p. Janusz Chmielowski, korzystając z przysługującego mu prawa (jako pierwszemu, który zwiedził ową przełęcz) nadania nazwy, dotąd nieoznaczonej przełęczy między północnym (2630 m.) a głównym (2663 m.) szczytem Gierlachu postanowił nazwać ją „Przełęczą Kazimierza Tetmajera“ (Casimir Tetmajer Scharte), pragnąc tym sposobem jeszcze silniej związać imię Tetmajera z Tatrami.

Nie należy bowiem zapominać, że Tetmajer, jak nikt może inny, wczuł się głęboko w Tatry i obok Goszczyńskiego, Asnyka, Nowickiego staje do szeregu jako nowy pieśniarz Tatr. Gdy pisze np. o Morskiem Oku:

Pogodne, ciche, jak duch, co tonąc w marzeniu
Leci w sfery spokojne, burzliwe ominie;
Lśni jezioro zamknięte w granitów kotlinie,
Jak błyszczący djament w stalowym pierścieniu.

Słońce nad obłokami po nieba sklepieniu,
Jak orzeł nad żórawi lotnem stadem płynie;
Granity się malują w przejrzystej głębinie,
Niby obraz przeszłości odbity w wspomnieniu.

Bieliznę męską białą i kolorową
Krawaty najmodniejsze
Rękawiczki „Khiwa“ i inne

Widziałem to jezioro, gdy po nieba sklepie
Wicher gnał czarne chmury, wyjąc w skalnej
[głuszy,
Podobny lwu, co ściga bawoły po stepie.

Skrami z pod kopyt błyski z chmur wylatywały,
Grzmot zdał się rykiem. Woda bijąca o skały,
Była, jak duch, co więzy targa, a nie kruszy, —

— czujesz, że przez jego duszę przechodzi wtedy ta sama święta tajemnica, która szczytom tatrzańskim nieśmiertelnego cudu nadaje piętno. Słusznym i sprawiedliwym więc jest, że synowi Tatr odtąd na zawsze, choć drobna, ich część niepodzielnie przypadnie.

Wilhelm II. w Morskiem Oku. Do czego dochodzi fantazja polityków i w czym nie upatrują politycznego faktu, świadczą pogłoski, jakie się w Zakopanem i na Spiskim rozchodzą, że cesarz niemiecki Wilhelm II. zjeżdża w połowie przyszłego tygodnia, t. j. około 20 b. m. do Jaworzyny Spiskiej na polowanie, jako gość księcia, Hohenlohego. Przyjazd oczekiwany jest w przeddzień rozpoczęcia się sądu o Morskie Oko; polowania mają się odbyć także na spornym terytorjum, a w każdym razie tuż na granicy. Sapiensat! Wiadomość ta wyszła od służby leśnej Hohenlohego, która robi na ten cel nadzwyczajne przygotowania. — Naturalnie w fakcie „wyczuwa“ się punkt zwrotny w polityce europejskiej.

Lichwa żydowska. W Warszawie toczył się w tych dniach proces o niebывałą lichwę. Mianowicie niejaki Daniel Goldgewieht, właściciel lombardu prywatnego, zamiast dozwolonych prawem 24 proc. rocznie, (12 proc. od zastawu i 12 proc. za przechowanie), pobiera 36 proc., a mianowicie 12 proc. od zastawu, a 24 proc. za przechowanie.

Pomyśleć, że wyzysk żydowski godzi w najuboższe warstwy ludności!

W uniwersytecie paryskim ukończyły w roku bieżącym studia następujące Polki: na wydziale przyrodniczym p. Eugenia Kutznerówna i p. z Kossowskich Motzowa; na wydziale lekarskim p. Drzewina-Klimowiczowa i p. Wanda Szczawińska. Wyższy kurs szkoły dentystycznej w Paryżu ukończyła w roku bieżącym jedna Polka: p. Helena Motzowa.

Proces żywiecki. W dniach 19, 20 i 21 sierpnia r. b. odbędzie się przed sądem obwodowym we Wadowicach proces przeciw 45 właścicielom z Sopotni Wielkiej o gwałt publiczny (§ 83 u. k.) w sporze z zarządem dóbr Żywieckich. Sprawa budzi niezwykłe zainteresowanie.

Wyścigi cyklistów galicyjskich, odbędą się d. 24 sierpnia b. r. o godzinie 3 po południu w Rzwadowie nad Sanem, na gościńcu krajowym Rozwadów-Nisko, z następującym programem: Bieg I 20 kilometrów ogólny, nagród 3 i czasowe każdemu, kto tę przestrzeń w 48 minutach przejedzie. Wpisowe 4 korony. Bieg II jazda sztuczna, nagród 2. Wpisowe 2 korony. Bieg III 10 kilometrów, wyłącznie dla kolarzy miejscowych i zamiejscowych nowiejuszów. Wpisowe 3 korony. Bieg IV 5 kilometrów ogólny, nagród 3. Wpisowe 3 korony.

Zgłoszenie i wpisowe przyjmuje p. Palla, agent krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń w Rozwadowie.

Jubileusz sceniczny. Trupa dramatyczna p. Józefa Piaseckiej dała w wielkiej sali „Sokoła“ w Nowym Sączu jubileuszowe przedstawienia na cześć swej dyrektorowej. Odegrane zostały na pierwszym przedstawieniu w sobotę dnia 9 b. m. poemat dramatyczny wierszem w jednym akcie A. Urbańskiego „Na poddaszu“ i humorystyczna krotchwila w dwóch częściach J. D. Z. „Pan Hilary“, zaś na drugim połączonym przedstawieniu w niedzielę 10 b. m. „Onufry“ i „Nieznosna ciotka“, komedia w 3 aktach. Przyznać musimy — pisze nasz korespondent z Nowego Sącza — że dawno tak dobrze nie bawiliśmy się i licznie zebrana publiczność nasza nie szczydziła oklasków. Szczególnie pp. Piasecka i Zieliński wyborną grą zastępują na pełne uznanie, inni również dobrze wywiązały się ze swego zadania.

Ma tu nam także przysłać część swej trupy i zaszczyścić kilku przedstawieniami lubiany krakowski teatr ludowy, pod dyrekcją p. Knake-Zawadzkiego.

Śmierć za zerwany kwiatek. We dworze p. Micyńskiego na Przetakówce pod Nowym Sączem służy jako polowy 20-letni Makary Piekarczyk, a służy tak gorliwie, że w tych dniach stał się przyczyną własnej i bliźniego tragedji.

Na gruncie dworskim, na którym było zsięzione siano, bawiło się kilku chłopców, zbierając kwiatki. Makary Piekarczyk spędził bawiących się chłopców z pola, na dobitkę zaprzagnął dać im trwałą naukę, by więcej po łące nie chodzili; jednego z nich 7-letniego syna wyrobnika kolejowego z Nowego Sącza tak przy tej nauce pobił, iż ten po kilku godzinach umarł.

Kraków 18 sierpnia.

Capstryk. Wczoraj, jako w wigilję narodzin cesarskich o godz. 8 wieczorem cztery połączone kapelle wojskowe wykonały przed głównym odwachem w Rynku hymn cesarski Haydena. Po odegraniu hymnu wszystkie kapelle przeciągały przez ulice miasta, grając marsze. Dziś o godz. 5 rano pobudka powitała dzień urodzin cesarskich.

O godzinie 8 rano odbył się na Błoniach przegląd wojsk całego korpusu i załogi fortecznej. Następnie proboszcz wojskowy Mgr. ks. Grusz odprawił Mszę polową, podczas której piechota i artylerja dawała trzykrotne salwy, a po nabożeństwie odbyła się deflada całego wojska przed komendantem korpusu jena. Alborim.

Hołd dla zwierzchnika. W gmachu dyrekcji ruchu kolei państwowej przy placu Matejki, w pięknie udekorowanej sali I piętra, urzędnicy kolejowi składali w niedzielę w południe zyczenia p. Józefowi Horoszkiewiczowi, dyrektorowi ruchu kolei państwowej, z powodu zamianowania go przez cesarza radcą dworu. W obszernej sali zebrali się wszyscy urzędnicy wszelkiej rangi, z wicedyrektorem p. Szukiewiczem i drem Ozogiem na czele, oraz manipulantki i służba niższa.

Imieniem całego personelu urzędniczego przemówił do nowego radcy dworu I. wice-dyrektor, radca rządowy, p. Karol Szukiewicz, jak następuje:

„Jasnie Wielmożny Panie Dyrektorze! Zamianowanie Twe radcą dworu, radcą echem rozeszło się po obszernej przestrzeni, jaką obejmuje okręg krakowskiej dyrekcji kolejowej, a jej wyrazem były setki telegramów i listów gratulacyjnych.

Tem radośniej jednak przyjęto tę nominację bliżej Ciebie stojące, liczne grono funkcjonariuszy w samej Dyrekcji; ono też nie chce ograniczyć się do prywatnie składanych życzeń, lecz pragnie zmanifestować swe uczucia wspólnie i w sposób uroczysty, a mnie przypadł miły obowiązek wyrazić je imieniem wszystkich młodszych kolegów. Zaledwie kilkadziesiąt lat istniejące, a długo pod względem swej misji zapoznanane koleje żelazne, stały się już od dawna najważniejszą czynnikami ekonomicznego rozwoju i cywilizacji ludzkości i dziś już chyba niema nikogo, kto by lekceważył te instytucje. A jednak, dziwnym i niezrozumiałym sposobem, zawód kolejarzy nie zalicza się jeszcze do tychczas do zawodów, cieszących się w społeczeństwie tym szacunkiem i uznaniem, jakie mu się bezsprzecznie należą. Dwa są głównie powody tego, że rzecz nazwę po imieniu, lekceważenia zawodu kolejarzkiego u nas w Galicji. Pierwszy, iż zarządy dawnych prywatnych kolei w początkach swego istnienia rekrutowały swych funkcjonariuszów z warstw mniej inteligentnych i z obcych przybyszów, niezwiązanych z naszym węzłem z naszym społeczeństwem, nie kępujących się nieczem w swym postępowaniu, budzących zatem niechęć i lekceważenie ogółu; te zaś, raz zakorzenione, nie rychło dają się usunąć; drugi powód, iż ogół zbyt mało się interesuje sprawami kolejowymi.

„Uchodzi to zatem jego uwagi, że kolejniestwo jest dziś już olbrzymim dziełem wiedzy, umiejętnością tak wielką, że chcąc iść z jej postępem, całe życie trzeba poświęcić. Ogół nie wie o tem, że nie ma tak genialnego umysłu, któryby mógł ogarnąć materiał techniczno-administracyjny kolei tak, iżby mu żaden szczegół nie był obcym. W funkcjonariuszach kolejowych nie dopatruje on zatem ludzi o szerokiej wiedzy i intensywnej pracy umysłowej i kwalifikuje ich niżej, niemal jak półinteligencję. W zapatrywaniu tem utwierdził on się jeszcze, gdy skutkiem zbiegu okoliczności i niekorzystnych stosunków, w jakich inaugurowano system kolei państwowych w Austrii, funkcjonariuszom ich nie przyznano tego stanowiska w hierarchji urzędników państwowych, jaki im się z tytułu studjów akademickich i wykształcenia fachowego, a również i według zakresu działania i władzy, należało.

Nawet z chwilą, gdy utworzono ministerjum kolejowe i z dawnych dyrekcji ruchu utworzono zarządy kolejowe, podporządkowane wprost temu ministerstwu, a zatem jako władze drugiej instancji, pozostawiono ich szefów w randze niższej, niż to ma miejsce w innych dyscyplinach służby państwowej.

„Tę anomalję stara się dziś J. Eks. p. minister Wittek, jeden z najdzielniejszych fachowców kolejowych w Austrii, powoli usuwać; i podnosząc choć zwolna lecz nieustannie systemizację posad wyższych, pomaga funkcjonariuszom kolejowym do wywalczenia powszechnego uznania i tej powagi w społeczeństwie, jakich oni mają prawo się domagać. To też posunięcie Twe w randze, Czeigodny Panie Radco dworu, wszyscy funkcjonariusze uważają za swój nabytek, za krok ku podniesieniu swego społecznego znaczenia i jako taki z radością witają.

„Lecz i inny jeszcze względ gra tu znaczną rolę. Ciężką jest praca kolejarza, a tem cięższą im ktoś wyższe zajmuje stanowisko, im większą ma władzę i większą odpowiedzialność. Jakkolwiek własne przeświadczenie sumienne spełnienia obowiązków daje już pewne zadowolenie, to jednakże dopiero uznanie władz przełożonych jest właściwą nagrodą za tę pracę i trudy.

poleca

Zdzisław Zdanowicz

Kraków ul. Sławkowska 8, vis a vis Hotelu Saskiego.

Cylindry, Kapelusze P. & C.
Habiga, Wilh. Plessa i z in-
nych ces. król. nadw. fabryk.

Ty Czcigodny Panie od chwili, gdy młodzieńcem wstąpiłeś w szeregi pracowników kolejowych, aż po dziś dzień, gdy już stoisz na czele tej olbrzymiej instytucji, nie szczędziłeś swych sił i według swej najlepszej woli i wiedzy pracowałeś i pracujesz niezmordowanie koło jej dobra. Za tę uczciwą i wydatną pracę odbierasz dziś zasłużoną nagrodę: w uznaniu zwierzchniczej władzy; a my, współtowarzysze Twej pracy, patrzący na nią z bliska, widząc, jak na to ze wszechmiar zasługujesz, cieszymy się tem i wyrażamy zapewnienie, że temu uznaniu przełożonej władzy towarzyszy również szacunek ogółu i podwładnych. W nich też czerp siły do dalszej pracy w najdłuższe lata na pożytek państwa i rodzinnego kraju. Te z serca płynące życzenia pozwalam sobie zakończyć również szczerym okrzykiem: P. radca dworu Horoszkiewicz niech żyje!

Po pełnym zapału okrzyku, powtórzonym przez wszystkich obecnych, p. Horoszkiewicz odpowiedział: „Za uprzejme i serdeczne życzenia przyjm, przezaeny Panie kolego, i wy wszyscy moi panowie również serdeczne podziękowanie.

Dzięki życzliwości i usilnym staraniom JEKsc. p. ministra kolei żelaznych posunięto wszystkich dyrektorów kolei państwowych do rangi, odpowiadającej ich służbowemu stanowisku i zakresowi działania — daj Boże, abym odbierając dziś życzenia, mógł w niedalekim czasie odwdziżyć się życzeniami. Słusznym zupełnie jest, iż w awansie moim można widzieć w pierwszym rzędzie podniesienie społecznego znaczenia wspólnego nam zawodu, niestety aż nadto często u nas nieprzychylnie i niesprawiedliwie ocenianego; a zapewniam Was, że obok zadowolenia, jakie wywołać musiało uznanie zwierzchniczej władzy, jako nagroda za rzetelną i uczciwą pracę, odczuwam żywiej a może jeszcze i radosniej. To moralna zdobycz zawodu, który nam jest tak drogi.

Najserdeczniej jednak cieszę się dopiero co wypowiedzianem uznaniem i zapewnieniem szacunku, opartego na zaufaniu ze strony Waszej, moi Panowie. Nie wątpię ani chwili, iż uznanie to nie jest czerem słowem.

„Przewodnicząc od lat kilku dyrekcji krakowskiej miałem czas i wielokrotną sposobność przekonania się, iż zaufanie istnieje rzeczywiście, bo objawia się czynem na każdym kroku. Dumny jest z tego, ono bowiem jest źródłem i motorem waszego cennego a skutecznego współzawodnictwa, jest czynnikiem na którym opiera się Wasze gorliwe i zawsze chętne wykonanie, poruczonych, częstokroć bardzo trudnych i żmudnych obowiązków.

Z pełnym zadowoleniem, z całą świadomością i dumą stwierdzam dalej, że w tak licznie dużym korpusie, jak nasz, panuje jedność i zgoda i tak silne poczucie obowiązków, że małostkowe zatargi, zazdrości i złe pojęte współzawodnictwo miejsca znaleźć nie mogą.

„W tych szczęśliwych warunkach możemy spokojnie patrzeć w przyszłość, ponieważ jesteśmy w stanie wypełniać nasze obowiązki dla dobra kraju, ku pożytkowi społeczeństwa z należyty skutkiem. Idziemy po dobrej drodze i nawracając z niej nie potrzebujemy.

„Nie dbamy o reklamę i chwalebę, nauczyliśmy się ze spokojem znosić niezasłużone nagany, których nam opinia nie szczędzi, jesteśmy więc karni i wytrwali, więc wytrwajmy, a korzystne wyniki nie mogą być wątpliwymi“.

Po przemówieniu tem dyrektor Szukiewicz odczytał kilka telegramów z życzeniami, poczem p. radca dworu Horoszkiewicz uściśnieniem dłoni dziękował wszystkim obecnym za objawy życzliwości.

Jubileusz Konopnickiej. Zakopane. Zjazd delegatów komitetów jubileuszowych Marii Konopnickiej odbył się w sobotę o godzinie 7 wieczorem w lokalu Towarzystwa tatrzańskiego. Przybyli delegaci komitetów z Krakowa, Lwowa i Warszawy, zaproszeni dziennikarze i literaci. Przewodniczył były poseł Franciszek Wójcik. Termin głównego obchodu w Krakowie wyznaczono na drugą połowę października.

Pani Marja Siedlecka z Krakowa ułożyła szkic programu. Mianowicie: nabożeństwo, zebranie w sali „Sokoła“, kantata, wręczenie darów jubilatce i mowy 7 delegatów komitetów. Popołudniu uczta na cześć jubilatki, wieczorem przedstawienie w teatrze. Osobno znów będzie wręczony główny dar jubileuszowy. — Projektowanem jest kupienie domu wraz z kawałkiem ziemi w Galicji zachodniej.

Rekolekcje dla ks. katechetów rozpoczną się 25 sierpnia wieczorem u W.O. Redemptorystów w Tuchowie pod kierownictwem O. Łubieńskiego. Koszta wyniosą po 14 koron od osoby. Zgłaszać należy się do W.O. superiora w Tuchowie.

Śluby. W katedrze na Zamku odbył się w sobotę wieczorem ślub panny Marji Pindelskiej z panem Marcelem Maternowskim, profesorem gimnazjum w Wadowicach, poprzednio w gimnazjum polskiem w Cieszynie. Młodej parze błogosławił podkustosz katedralny ks. kan. Tomasz Bukowski, krewny panny młodej.

W tymże dniu w Szczyrczu w kościele OO. Cw.

stersów odbył się ślub p. Stefanaj Dzienińskiego, komisarza krakowskiej dyrekcji policji z panną Stanisławą Marją Walencinowicz, córką p. Pawła Walencinowicza, właściciela dóbr Bejańczyce pod Dobczycami.

Dnia 30 b. m. o godzinie 10-tej przed południem w kościele św. Anny odbędzie się ślub panny Jadwigi Talowskiej, córki architekta i profesora Politechniki lwowskiej p. Teodora Talowskiego z panem Wilhelmem Ripperem, urzędnikiem Banku hipotecznego.

Grono kolejarzy z Nowego Sącza przybyło wczoraj do Krakowa z własną muzyką. Gości nowosądeckich powitali w Krakowie członkowie partii socjalno-demokratycznej, którzy ich poprowadzili przed pomnik Mickiewicza, gdzie zawieszono wieńce z dębowych liści i świeżego kwiecica z Białym Orłem w środku i wstęgami czerwonymi. Przed pomnikiem robotnicza kapela odegrała „Czerwony sztandar“.

Po południu zabawa w parku dra Jordana nie udała się.

Śmiały kradzież w jasny dzień spełniono w sobotę u pp. Wędrychowskich pod l. 7 przy ulicy Kapucyjskiej. Nieznany złoczyńca dobranym kluczem otworzył mieszkanie podczas nieobecności gospodarzy i skradł korale i różne rzeczy, wartości przeszło 300 koron.

Podobną kradzież z włamaniem spełniono u p. Myczkowskiego, urzędnika Tow. wzaj. ubezpieczeń, pod l. 2 przy ulicy Straszewskiego.

Książkę kasy oszczędności na kwotę 30.000 koron, zgubił wczoraj p. Józef Kara.

Składki na pomnik Bartosza Głowackiego w Krakowie w dalszym ciągu złożyli: pp. Z. Rydel z Toń 2 k., Franciszek Vondráček z Czech 2 k., wydział Rady powiatowej w Lisku 5 k., Henryk Jachimski, c. k. sędzia z Białej 5 k., do dziś dnia złożono 4019 k. 70 h., za co komitet ofiarodawcom składa serdeczne „Bóg zapłać“. Franciszek Ptak, przewodniczący, Jan Sawicki, sekretarz.

NEKROLOGJA.

Regina z Glucków Zawiejska, przeżywszy lat 68, opatrzona św. Sakramentami zasnęła w Panu d. 15 sierpnia b. r. — Przewiezienie zwłok na dworzec kolejowy tutejszy odbyło się w sobotę 16 b. m. o g. 10 rano z dcmu przy ul. Pańskiej 19, złożenie zaś tychże w grobie familijnym w Krakowie w poniedziałek dnia 18 b. m.

Ś p. Paweł Staniszewski, ojciec drugiego wiceprezydenta miasta Krakowa, przeżywszy lat 90 zmarł w Krakowie dn. 17 b. m. Pogrzeb z krypty kościoła księży Pijarów, odbędzie się dn. 19 o godz. 5 po południu.

ODPOWIEDZI OD REDAKCJI.

Autora korespondencji z powiatu gorlickiego zapytujemy uprzejmie, czy pozwoli pod korespondencją podać całe swoje nazwisko; bez podpisu podać bowiem tej treści nie możemy.

Samowole militarne.

Od włościan z okolic Krakowa otrzymujemy zażalenie:

„Pp. oficerowie c. k. armji, kawalerzyści z kosszar rakowickich, od wiosny począwszy, nielitościwie tratują kołmi zboże, kończywszy chłopskie i w czasie deszczowym, w grząskim gruncie znajdujemy wtłoczone w zagon ślady kopyt na 20 cm. głębokie. Nie trzeba dodawać, że wtłoczone kopytem zboże musi już tam zgnić.

W czasie żniw, bezkarnie w naszych państwowych warunkach oficerowie harują po pokosach, po żętych garściach, młóćąc formalnie sypkie ziarno z kłosa. W dniu 15 b. m., w dzień Matki Boskiej Zielnej doszła samowola rzeczonych oficerów do krzyżujących faktów. W czasie nabożeństwa poustawiano na polu barjery przenośne i urządzono wyścigi z przeszkodami: po koniecznym, po zasianej trawie. Po odbytych biegach barjery usunięto dla zatarcia śladu. Po bohaterkich biegach wracali zwycięzcy i zwyciężeni z trjumpfem wprost przez żęte zagony.

Pod adresem komendanta korpusu zapytują się włościanie Bieńczy i wsi okolicznych, czy istotnie wolno jest oficerom c. i. k. armji, gwoli zabawki, niszczyć dobytek włościanina-cywiła?

Z dobyteku tego lud nasz opłaca drogą pieniądze na utrzymanie c. i. k. armji — można więc chyba bezprawiem nazwać to, na co się uskarżają chłopi.

Z TEATRU.

„Dom warjatów“. — Teatr ludowy.

Wczoraj teatr ludowy dawał znowu wesołą krotoczwilę p. t. „Dom warjatów“. Publiczność poprostu polubiła sztukę. Zaznaczamy chętnie, że artyści z Krowoderskiej wybornie i zgodnie ją grają. Osobna uwaga należy się pannie Delskiej, która w roli poetki Bzik wykazuje nazwyczajny talent do ról charakterystycznych. Ma rzadki u

kobiet humor na scenie, Humor jeden z tych, jaki ma np. Wojnowska, a który udziela się i widzowi. Jest to pierwszy bodaj warunek komików, po których się u nich rozpoznaje talent.

Zdrowego pośród warjatów z humorem traktuje p. Berski.

We środę trupa ludowa jedzie z występem do Wieliczki.

Dzisiejszy benefis Kicińskiego.

Wieczór Kicińskiego zapowiada się nader dobrze. Dużą część biletów rozbrano wczoraj i przedwczoraj.

Próba z „Łobzowian“ szła doskonale. Koledzy nie szczędzą wysiłków, byle tylko zyskać oklask w takim dniu, jak jubileusz najstarszego z trupy wiarusa. Jubilat występuje nadto w zabawnym „Złotym cielcu“ Dobrzańskiego, jako bankier Rosenblatt.

Po próbie składała trupa jubilatowi pierwsze życzenia.

Repertuar teatru miejskiego.

Na zakończenie sezonu ujrzelśmy wczoraj po raz drugi prześliczną operę Humperdincka „Jaś i Małgosia“. Licznie zebrana w teatrze publiczność owacyjnie zęgniała artystów lwowskich, którym tyle wesoło spędzonych wieczorów zawdzięczamy.

Teatr miejski daje przedstawienia od soboty począwszy. Repertuar pierwszego tygodnia obliczony na przejezdnych uwzględnia wszystkie literackie arcydzieła, dotąd przyswojone scenie krakowskiej jak „Dziady“, „Kordjan“, Sen srebrny Salomei“, „Wesele“; dany będzie też „Tamten“.

Z literatury i sztuki.

* „Zaczarowane koło“ w Ameryce. Tow. im. Paderewskiego wystawia dnia 14 września sztukę Rydla w hali Kościuszki w Milwaukee. O sztuce tej pisze jeden z dzienników naszych amerykańskich:

„Sztuka ta nagrodzona pierwszą nagrodą na konkursie im. Paderewskiego w Warszawie, cieszy się niesłychanym powodzeniem na scenach, nie tylko polskich, ale także czeskich, niemieckich, węgierskich, francuskich, włoskich, angielskich, norweskich i wielu innych; przetłomaczono ją bowiem na 18 języków.“

Prawdziwie po amerykańsku!

O czem mówią?

Hakatyści przeciw Bitterowi.

W pismach niemieckich z coraz większą stanowczością występuje pogłoska, że naczelny prezes poznański, p. Bitter, otrzyma dymisję z powodu swego zachowywania się w sprawie Löhninga. Dymisję tego dygnitarza uważają powszechnie za rzecz pewną, ale część prasy jest przekonana, że p. Bitter upadnie nie z powodu sprawy Löhninga. lecz dlatego, że jest dla hakatystów jeszcze za mało hakatystowski. „Köln. Volksztg.“ dawno już zapowiedziało, że po usunięciu Löhninga, który wcale nie pochwałał systemu germanizacyjnego, przyjdzie kolej na Bittera i innych wysokich urzędników w Poznaniu, którzy nie umieli zadowolić hakatystów.

Liberalna „Frankf. Ztg.“ powiada z tego powodu: I p. Bitter, który zjednał sobie na stanowisku prezesa regencji opolskiej na Górnym Szląsku sławę nieubliaganego i nieprzebierającego w środkach germanizatora, który głównie wpływom hakatystycznym zawdzięcza swe powołanie na urząd naczelnego prezesa W. Ks. Poznańskiego, tracić zaczyna coraz bardziej zaufanie swych przyjaciół i opiekunów. Jeśli kogo, to p. Bittera podejrzawać nie można o brak najlepszych chęci co do zaspokojenia apetytu przyjaciół hakatystycznych. — Apetyt ten jest jednak nienasycony, zwiększa się nieustannie i domaga się rzeczy wprost niemożliwych. Naczelny prezes wyposażony jest wprawdzie, zwłaszcza w W. Ks. Poznańskim, w obszerne kompetencje; do pewnego jednak stopnia i on liczyć się musi, nie chcąc się narazić na utratę swego stanowiska, z przepisami ustaw i wystrzegać się czynów, rażących zbyt jaskrawą samowolą. Tego jednak zrozumieć nie chce, czy nie umie opanowana szafem przesładowczym szajka hakatystów i zarzuca naczelnemu prezesowi, jeśli nie wprost zdradę niemiecką, to w dążeniu do celów polityki antypolskiej.

Następcą p. Bittera będzie, według twierdzenia niektórych pism, dotychczasowy sekretarz

Apteka pod „Złotym Słoniem“
H. BARTMANSKIEGO i Sp.
(dawniej E. HELLERA),
w Krakowie ul. Grodzka l. 22. — Telefon 202.

Skład wszelkich środków leczniczych, opatrunków chirurgicznych i bandarzy firmy lwowskiej „Tlen“.
Poleca: Znakomite wina lecznicze jak: chinowe, żelaziste, pepsynowe, kaskarowe, rumberbarowe itp. Essencję łopianową, środek wypróbowany przeciw wypadaniu włosów. Sudin, proszek przeciw poceniu się nóg. Doskonałą maść na piegi własnego wyrobu. — Przesyłki pocztowe załatwia odwrotnie.

Crème z Szarotek!!!

Fabrykant: **Otto Klement, Innsbruck**
emeryt. aptekarz. 4422

W Krakowie do nabycia u p. Romana Drobnera, Magazyn Uniwersalny i u p. Fr. Zopotha, ulica Sienna Nr. 12. W Jarosławiu do nabycia u p. Józefa Rohma i u p. Angermauna, aptekarza.

Najznakomitszy wynalazek dla pielęgnowania cery!
Skutek i zupełna nieszkodliwość przez Pp. Lekarzy stwierdzone!

Mleko z Szarotek - - -
Mydło oliwne czyszczone -
Puder z kwiatów alpejskich
Puder z Szarotek - - -
Pieg i wyrzuty skórne
znikają po krótkim użyciu.

Uczniowie

mogą być przyjęci na stancję pod kierownictwem ks. katechety za ceny umiarkowane. — Bliższa wiadomość: Tarnów ul. Seminar-ska 15. 4732 4 15

Sprzedam lub wdzierżawię zaraz karczmę

od 70 lat istniejąca, dobrze się rentująca, przy głównej szosie w dużej wsi, do której służą koncesje na wódkę, piwo, wino, trafikę, prawo lasowe także i sklepik z wiktuałami, który jest bardzo pożądanym w tej wsi. Reflektanci ubiegający się zechcą się zgłaszać pisemnie lub ustnie do Restauracji w Milówce, pow. żywiecki. Informacja na miejscu. 4941 3 3

W handlu **Jakóba Pollaka** Syna w Jasle znajdzie zaraz miejsce

chłopiec do praktyki

wieku 13-14 lat i ukończona 2-ga gim. lub 8-ma wydziałowa. 4951 4 4

Rok założenia 1844.

Magazyn Dzieł Sztuki Z. Kutrzeba

Kraków, ulica Wiślna L. 11. Największy wybór obrazów, rycin, fotografii, oleodruków, Reprodukcje dzieł A. Böcklina, i wszystkie najnowsze

Ramy i oprawy obrazów od najtańszych do najwykwintniejszych. Szczególnie poleca się ramy wyrobu krajowego. — Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotnie. 4628

Ulubione Pachnidło eleganckiego świata.

Do nabycia w większych składach perfumeryj. 3813

Młocarnię parową

angl. 60", ma do wypożyczenia od września br., tak w miejscu jak i w dalsze strony kolejną. Obszar Dworski Zesławice, p. Raciborowice. 5011 3 3

Leśnik

młody, fizycznie i praktycznie uzdolniony do służby w górach z niższym egzaminem lub ukończoną szkołą lasową, znajdzie zaraz umieszczenie. Zgłoszenia przyjmuje Towarzystwo leśne we Lwowie Zyblikiewicza 10. Niezwzględnione podania pozostaną bez odpowiedzi. 5044 2 2

Herbata z Brodów!

Od dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą **HERBATĘ ROSYJSKĄ** zbioru majowego poleca **HANDEL** 4690 **W. ADAMOWICZA** W BRODACH na pograniczu rosyjskiem.
1 funt „FAMILIENEJ“ b. dobrej Zr. 1-40
1 funt „MELANGE DE MOSKAU“ w oryg. opak., najlep. „ 2-50
1 funt „IMPERYAL“ cesarskiej w oryg. opak. „ 3-50
1 funt „OKRUCHOW“ z najlepsz. herbat kwiatowych „ 1-20
KAWA CEYLON znakomita 5 kilo franco „ 9-—

Herbata z Brodów!

Przyjmę na mieszkanie panienki lub studentów do 15 lat. Na życzenie konwersacja niemiecka w domu. Ul. Jabłonowskich L. 19, I piętro, 5024 4 3

Poczta do zamiany 3 klasy II stopnia na równorzędną. zgłoszenia: poste restante Drohobycz „W. W. 50“. 5043 2 3

Grunt do sprzedania w Bochni

obok dworca kolejowego 13 morgów w całości, lub częściowo parcelami. Ziemia I-szej klasy. Kilka parcel nadaje się pod budowę. Zachipotekowany pod l. 1385. — Bliższych informacji udzieli kancelarya W-go Rejenta Dra Antoniego Hanusza w Bochni. 4991 2 3

Osoba inteligentna

w średnim wieku, pracowita, oszczędna, znająca się dobrze na kuchni, gospodarstwie wiejskim i domowym poszukuje miejsca samodzielnego gospodarstwa, u księdza, u starszego kawalera lub wdowca. Łaskawe zgłoszenia proszę przesyłać do Działu inseratowego „Głosu Narodu“ pod adresem „Praca“. 4996

L. Lusera plaster dla turystów. Uznany najlepszy środek przeciw nagliotkom, twardej skórze i t. p. **Główny skład!** L. Schwenk's Apotheke, Wien-Melding.

Należy żądać **Lusera** plaster dla turystów za K. 1'20.

Do nabycia w aptekach: Kraków: C. Jahr, E. Heller, W. Redyk, K. Wiszniewski, Reim i Ska. Tarnopol: L. Fleischmann, F. Krzyżanowski. Czortków: L. Norp. Jasło: R. Palch. Kołomyja: E. Stengl. Przemysł: L. Mańkowski. Rzeszów: E. Karpiński. Sambor: J. Lepiankiewicz. Lwów: Z. Rucker. 3534 19 0

Uczeń

zamiejscowy, z ukończoną I-szą lub II-gą klasą gimn. lub realną potrzebny od 1 września b. r. do fabryki wyrobów cukierniczych

Józefa Siermontowskiego w Krakowie. 5038

Na kawaleczek cukru lub cokolwiek wody bierze się 30 do 40 kropli 4849 2 0

Balsamu A. Thierry'ego ażeby osiągnąć uśmierzanie kaszlu i oczyszczające działanie na wszystkie organa oddechowe. — **Otrzymać można w aptekach.** — Poczta opłatnie za 12 małych lub 6 większych flakoników 4 Kor. Aptekarz Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. Prawdziwy jest ten balsem ze zielonym znakiem ochronnym „Zakonnica“ i z wyciętym napisem: **Jedynie prawdziwy**, zarejestrowanym we wszystkich krajach.

Na opatentowanie trzech znakomitych wynalazków

poszukuje wynalazca kilka tysięcy Złr., dając znaczny udział w zysku. 5030 3 3
Zgłoszenia przyjmuje Wny Jan Strycharski w Krakowie.

ECHTES EAU DE COLOGNE RUSSE

VON **DELETTREZ** PARFUMEUR PARIS

Do nabycia w większych składach perfumeryj. 3-14

Fabryka Towarów Glinianych JANA Księcia LICHTENSTEIN w Unterthemenau koło Lundenburga
poleca: Płyty mozaikowe i piękne klenkery w uznanym znakomitym gatunku, 10 milionów rocznej produkcji; rury kamionkowe, cegły klinkerową, rurki drenowe, dachówkę falcowaną, glazur i matowe płyty ścienne, cegłę fasadową i dachówkę zwykłą.
Illustr. cenniki gratis i franco. — Liczba robotników 700.

P. T. Urzędnikom państwowym i autonomicznym

wyrabia pożyczki Reprezentacya zakładu ubezp. „Janus“

na życie, posagi i renty, na police tegoż zakładu na niski procent, bez żadnych kosztów, w przeciągu 14 dni.
Zgłoszenia: „Janus“ Kraków, ulica Zygmunowska Nr. 3. — Na odpowiedź marka za 10 hel. — Najtańsze taryfy i dogodnie spłaty na lat 15. 4936 5 5

Z dniem 1-go Maja otwarto Sezon letni!

„SWOSZOWICE“ pod Krakowem

Sanatorium i Zakład kąpielowy wód siarczanych

wśród parku stuletniego i lasu szpilkowego, 5 kilometrów od Krakowa, stacja kolei, poczta i telegr. w miejscu, 10 razy dziennie połączony z Krakowem koleją. Znane w Polsce od XV. wieku Swoszowickie wody siarczane, przewyższają swą siłą i skutecznością inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne; leczą: przewlekły gościec stawowy, mięśniowy, jakoteż dnę (podagrę), choroby serca na podstawie reumatycznej, **nerwobóle** szczególnie ischias, porażenia tak centralne jak obwodowe, kłtę we wszystkich jej postaciach, choroby skórne połączone z przerostem i zgrubnieniem warstw skóry, przewlekłe zatrucia rtęcią i ołowiem, obrażenia **kości**, różne choroby nerwowe.
W nowo urządzonym Sanatorjum z centralnie ogrzaniem łaźniakami, mieszkaniami, korytarzami i **ogrodem zimowym**, ogrzana jest woda siarczana w najnowszy sposób (ulepszoną metodą Czernickiego) używaną w pierwszorzędnym zakładach zagranicznych, wskutek czego nie utracą nic ze swych składników i dlatego kąpiele siarczane Swoszowickie są pierwszorzędne, szczególnie w połączeniu z kąpielami i tuzami elektrycznymi.
Połączenie omnibusem z Krakowa z Rynku i koleją 20 razy dziennie.
Mieszkania odnowione; (w kwietniu, maju, wrześniu i październiku o połowę tańsze). — Pensjonat w miejscu. — Ceny umiarkowane. — Bliższe szczegóły udziela **Zarząd**. 4505 6 30

Poleconą przez Towarz. Lekarskie MINERALNĄ SZTUCZNĄ WODĘ ALKALICZNĄ CZYSTĄ

na wzór wody Giesshübler

wyrabia pod kontrolą kom. Przemysł. Towarz. Lekarskiego fabryka pod firmą **K. Rząca i Chmurski** Kraków, ul. św. Gertrudy 4. Sprzedaż częściowa w aptekach i drogueryach. 4973

Uczniowie szkół średnich

znajdą troskliwą opiekę i przyzwoite utrzymanie pod przystępnymi warunkami u nauczyciela gimnazjalnego. — Zgłoszenia przyjmują się przy ulicy Studenckiej L. 2, III ptr. od godziny 10 do 12. 5039 3 3

Realność w Dębniakach

pod lk 78 loh. 82 i 86, składająca się z piętrowej kamienicy, placu budowlanego frontowego i ogrodu, jest zaraz do sprzedania lub zamiany na folwark blisko kolei albo kamienicę w Krakowie śródmieścia. Ze odpowiednim zabezpieczeniem i oprocentowaniem do 6% może cała cena kupna do 3 lat pozostać u nabywcy. Oferty do Działu inseratowego pod lit. „W. W.“ 5020

W Mielcu

mieście powiatowym (kolej na miejscu), w najruchliwszej ulicy przy rynku są do wynajęcia 2 sklepy z pomieszkaniem, nadające się na różne handle jak dla fryzjera i papierowy prócz korzennego i maarskiego, mieszkania na I piętrze nadające się na magazyn krawiecki lub konfekcyjną damską. Bliższa wiadomość w handlu A. Dębickiego w Mielcu. 5021 3 3

Urząd pocztowy w Krzeszowicach

przyjmie zaraz rutynowaną ekspedytorkę telegrafistkę. 5048

Pokój i Kuchnię

czysto i schludnie utrzymaną można tylko przez używanie **bursztynowej olejno-lakierowej farby** „Znak Niedźwiedzia“ z fabryki lakierów **FLÜGGER & BOECKING, Wien-Stadlan.**

Niezrównana co do trwałości **piękności**, wytrzymuje także **wilgoć**, nie tracąc połysku, używa się szczególnie do powłoki **podłóg, mebli i sprzętów sklepowych i kuchennych.**

Każda pokojówka może tę powłokę łatwo uskutecznić. Na składzie z tej fabryki wszystkie laki i emalie glazury.

Wyłączny skład fabryczny W HANDLU 4259 1 18
Fr. Lenerta w Krakowie.

Pieśń o Tadeuszu Rejtanie.

Polonez na głosy męskie z towarzyszeniem fortepianu ułożył J. Sierostawski.

Rzecz nadająca się bardzo do obchodów narodowych.

Cena egzemplarza 2 korony.

Do nabycia 4671

w Księgarni katolickiej Dra Wład. Milkowskiego w Krakowie

Rynek gł. 30, Telefonu Nr. 418.

Do wynajęcia.

Zwierzchność gminna miasta Zatora ma zaraz do wynajęcia w budynku nowo wybudowanego magistratu, w rynku miasta, w miejscu dogodnym i bardzo przystępnym, lokal składający się ze sklepu frontowego, niży, 3 pokoi i kuchni z przynal. 5057 1 3

W miejscu sąd pow., stacya kolejowa i wielkie targi tygodniowe.

Blizsza wiadomość w miejscu.

Burmistrz.

Za Wiedn dla polskiej rodziny potrzebne 2 sługi

zdrowe, silne i bardzo obyczajne, może być matka z córką. Ugoda listownie. Zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“ dla „M. J. Halstadt“.

5060 1 4

Osoba mająca 3.000 złr.

może je korzystnie umieścić w przedsiębiorstwie bez żadnego ryzyka i mieć przytem posadę z przyjemnym zajęciem. Gwarancję da się kilkakrotnie przewyższającą pow. sumę. Li-ty i zgłoszenia do portjera domu w Ryuku gł. L. 29.

5061 1 2

Cheesz mieć dużo pieniędzy?

Miesięcznie zarobić można lekko do 1000 Koron uczciwie i bez ryzyka. Adresy przesyłać pod: „G. 51“ an das Annoncen Bureau des „Merkur“ Nürnberg Glockendonstrasse 8. 3951 2 52

Ogłoszenie.

Powiatowa Kasa Oszczędności w Tarnobrzegu przyjmuje wkładki do oprocentowania w rachunku bieżącym, oprocentowując takowe po 5% bez potrącenia podatku rentowego. DYREKCYA.

WPISY

do prywatnego Seminarium nauczycielskiego w Krakowie odbywać się będą od dnia 28-go sierpnia i to od godziny 11 do 12 i cd 3 do 5 każdego dnia w budynku przy ulicy Wiślniej L. 5, II. piętro. 5053 1 6

Asystent budowniczy

biegły i samoistny rysownik w architekturze, znajdzie zaraz zajęcie z płacą od 200 do 350 kor. miesięcznie. Zgłoszenia z odpisami referencyi do biura dzienników St. Sokołowskiego we Lwowie, Pasaż Hausmanna pod lit.: „M. J.“ 5055 1 7

Miód patokę

tegoroczny wysyła Kółko rolnicze w Buczaczu w 5-cio kilowych puszkach, za zaliczką po cenie 6 Kor. franco do każdej stacyi. 5052 1 2

Sprzedam fortepian

krótki, z płytą Besendorfera za 260 złr. Wiadomość u stroiciela Z. Raba ul. Gołębia 14. 5054 1 3

Kraków, ulica Radziwiłowska 29.

ZAKŁAD ROENTGENOWSKI

zaopatrzone we wszelkie najnowsze przyrządy do wytwarzania promieni Roentgena.

Badania temi promieniami t. j. prześwietlanie lub fotografowanie wskazanem jest: 1) w chorobach narządów oddechowych, 2) w chorobach serca i tętnic, 3) przy złamaniach i zwichnięciach, 4) w chorobach kości i stawów, 5) w chorobach zębów i szczęki, 6) przy ugrzęźnięciu w ciele ludzkim ciał obcych, jak igły, pociski i t. p., 7) przy kamieniu nerkowym i pęcherzowym. Leczenie promieniami Roentgena wskazane jest także w różnych chorobach skórnych.

Dr ARTUR FROMER

Sekundaryusz oddziału chirurgicznego Szpitala św. Łazarza, od godz. 2—4 po poł. 4878 4 0

ulica Radziwiłowska 29.

SITOGEN

najlepsza z zup i przypraw do potraw

jest pożywną — działa podniecająco na apetyt i ułatwia trawienie. 5041 1 25

Polecona przez Lekarzy. Wielokrotnie nagrodzona.

Próbny stoik 65 gr. 1 Kr., próbna flaszka 65 gr. 60 hl.

Do nabycia we wszystkich Aptekach, Drogueryach, Handlach Delikatesów i Korzeni,

hurtownie: u M. L. Dobrowolskiego w Podgórzu.

Krynica.

Karolówka

HOTEL PENSYONAT

Ceny bardzo umiarkowane.

4580 9 30

Młody człowiek

wyszluzony podoficer rachunkowy, poszukuje posady biurowej, jako magazynier l. t. p. Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“.

4953 5 5

E. PAULUS — Gorlice

oferuje do poręcz drogowych 4521

- stalowe rury 52 m/m zewnątrz, za metr bież. Kor. —, hal. 65.
- gotowe poręcze z słupkami z rur 2. " —
- z trawersów 2. " 40.
- oprócz tego żelazne parkany 2 m. wysokości, z siedmiu drutami
- kołczastymi cynk., za metr bież 2 Kor. 50 h.; rury do wodociągów
- używane, 52 m/m zewnątrz, z mufkami i gwintami, za metr bież. 80 h.

Znacznie rozszerzony i z uwzględnieniem wszelkich wymogów pedagogii i higieny

urządzone

PENSYONAT dla uczniów szkół średnich

połączony z c. k. rządowo uprawn. Zakładem wojskowo-naukowym w Krakowie, ulica Karmelicka L. 24, przyjmuje od dnia dzisiejszego zgłoszenia na rok szkolny 1902/3.

Pensjonatem kieruje osobiście dyrektor Zakładu, emrt. c. k. rotmistrz. 4. ściślejsza opieka nad poszczególnymi oddziałami, ugrupowanymi według kategorii i wieku uczniów, znajduje się w ręku prefektów, ukwalifikowanych pedagogów w Zakładzie zamieszkałych, pod których nadzorem odbywa się również nauka domowa i korepetycje. 5058 1 6

Z końcem każdego miesiąca otrzymują rodzice lub opiekunowie sprawozdanie o zdrowiu i zachowaniu się uczniów, tudzież o postępie w naukach.

Dla wprawy w języku niemieckim, odbywa się konwersacya w pensjonacie w tym języku (prefekci są rodowitymi Niemcami), zaś nauka języka francuskiego jest bezpłatna i obowiązkowa

Sala rekreacyjna pensjonatu posiada fortepian i zaopatrzona jest w gry towarzyskie, odpowiednie dla młodzieży, tudzież w ilustrowane pisma w różnych językach, oraz w dzienniki i biblioteczkę do wieku pensjonatu zastosowaną. Lekarz zakładu wykonuje ciągiły i ścisły nadzór nad uczniami. Zakład posiada własne łazienki i infirmerie.

Ceny umiarkowane. — Blizszych informacyj udziela Dyrekcyja Zakładu

W Szczawnicy przy górnym Zakładzie z powodów familijnych, jest do sprzedania lub wydzierżawienia

HOTEL POLSKI

na warunkach bardzo przystępnych. — Wiadomość u właściciela w Szczawnicy w Hotelu Polskim. 4854 8 10

Z powodu zmiany lokalu

do wynajęcia

obszerny Lokal parterowy

w Hotelu Saskim od ulicy św. Jana.

Wiadomość w drukarni W. Korneckiego, tamż

Kto wziął kotka

d. 13 bm. z ulicy Niecałej L. 8 II p., niech się tam zgłosi za wynagrodzeniem 2 koron dać objaśnienie gdzie owego kotka zaniósł. 5056 1 3

ALBUM

najpiękniejszych pieśni słowiańskich na cytę z podłożonym tekstem. Najlepszy i najwładźniejszy wydate tego rodzaju, ponieważ piosnki te są tańszożone, że bardzo łatwo wygrać je zna. Cena książki z 40 piosnkami (stron) 3 Kor., z 85 piosnkami (140 5 Kor., z portem o 50 h. więcej. Ze pojedynczy 50 h. Józef Sorg Wien Küblgasse 17. 5046

Panienki

uczyszczające do szkół wyższych i szych, przyjmuje na mieszkanie z tem utrzymaniem wdowa bezdzietna wyższym urzędniku. Fortepian na do użytku, oraz konwersacya niemiecka i francuska. Kraków, ul. Łobzow L. 8, I-sze piętro na lewo. 48

BROWAR PAROWY

w Trzciniicy

(poczta, telegraf i stacya kolei państw. poleca Szan. P. T. Publiczności

„Piwo Bawarskie napełniane do flaszek i pasteryzowane w browarze.

„Piwo Bawarskie jest 14-stopniowe, w gatunku jak importowane piwo z Monachium i K. bach.

„Piwo Bawarskie wyrabiane wyłącznie ze słoďu kowego, bez domieszki słoďu pszenicznego, wskutek czego jest o wiele łagodniejszego smaku, jak piwo z browarów warskich i niemieckich, przyjąwszy smak karmelu.

„Piwo Bawarskie zaleca się bezkrwistym osobom, szczególnie Paniom i rekonwalescentom.

Na „Piwo Bawarskie“ skutecznie zamówienia wyłącznie do browaru w Trzciniicy, a nie jak wiele innych browarów zagranicznych przez pośredników i propinatorów do flaszek napełniane.

Równocześnie poleca browar doborowej jakości:

Piwo marcowe, eksportowe i bek.

Cenniki rozsyła browar darmo i opłatnie.

Browar parowy w Trzciniicy otrzymał medale, krzyże honorowe (złote) i pomy na następujących wystawach w Paryżu, Wiedniu, Berlinie, Neapolu, Londynie, Brukseli, Bordeaux, Rydze, Strassburgu, Krakowie, Hamburgu, Pradze i Ried. 3052

Jako prawdziwe dobrodziejstwo dla każdej rodziny ukazuje się użytek

Kathreiner = Kneippowskiej kawy słodowej.

Żadna roztropna gospodyni nie powinna dłużej zwlekać z zaprowadzeniem tego smacznego i zdrowego napoju.

Polecenia godny dodatek do kawy zwyczajnej; najlepszy i najuлюбieniszy napój zastępujący zupełnie kawy ziarnistej.

Kathreiner Kneippowska kawa słodowa jest prawdziwą tylko w oryginalnych pakietach z marką ochronną „Kneippa“ i z nazwiskiem

Kathreiner.

3212 9 0